

DÉLMAGYARORSZÁG

79. évfolyam, 179. szám
1989. augusztus 1., kedd

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGEDI LAPJA

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

Vállalatfelújítás — átalakítással Nekigyürkőzés másodszor

Az építőknek biztosan van elég tapasztalatuk, mit, hogyan éri meg bolygatni. A Csomiepi vállalat legutóbbi vállalati tanácsülésén hozott döntés szerint maga a cég érett meg a felújításra, amely nem nélkülözi az átalakítás elemeit sem. Az ilyen elhatározás sohasem előzmények nélküli, hisz a kényelmetlenségeket az ember csak akkor vállalja, ha rákényszerült, vagy ha ennek árán valami jobbra számíthat.

Tóth István gazdasági igazgatóhelyettes értékeléséből kitűnt, a tavalyi veszteségbe csúszott vállalat az első félévben minimális nyereséget könyvelhet el. Itt nem az összeg a jelentős, hanem maga a tény. A fix költségek viszont elgondolkodtatóak, a hitelkamatok és a fizetési késedelmi kamatok ennek többszörösét tették ki. Ez utóbbi négyesre a tervben előrevetítettnek. Egyszóval, a folyamatos forráshiány, a tartós sorban állás nem tartható tovább, a vállalat létét fenyegeti. A következőkben részletezett változtatások lényege: külső tőke bevonásával a pénzügyi egyensúly megteremtése, melynek révén megállítható a vagyonfelértékelés folyamata, s a kamatterhek is nagyságrendekkel csökkenthetők.

Az új szervezeti és működési rend folyamatosan, de még az idén alakul ki, a tervek szerint. A piacorientált vállalkozási irodának kell a munkákat megszervezni, a megvalósítást szervezni. A műszaki tervezésre

Ha valaki nem üres telken építkezik, hanem egy régi házat alakít át igénye szerint, felkészülhet rá, nehezebb dolga lesz, mintha újat csinálna. A meglevő adottságok — így a szigetelés, a tartófalak, a földmínősége — meghatározzák a lehetőségeket. Igaz, egy-két közfal idebb-odébb toltatható, sőt bővíthető is az alaprajz, ha a telek alkalmas rá, de arra vigyázni kell, a tartófalat ne döntjük ki fölöslegesen. Ha ügyesen csináljuk, talán kevesebből kijövünk, mint ha a semmiből kezdtük volna.

már megalakult az önálló kft. Maga az építési kivitelezői rendszer két főmérnökségre oszlik. Az első a hagyományos területen működő, a másik a speciális főmérnökség, amely az ország más vidékeire „támad ki”, elsősorban könnyűszerkezetes, gyorsan lebonyolítható munkáival. A létesítmények építésében érintőlegesen részt vevő szervezetek társaságokká alakulnak. Az ipari és kereskedelmi jellegű kft.-be külső partnerek is kerestetnek. A vállalati központ irányító jellegűből részben szolgáltatóvá válik. Egyszóval, az átalakítás az egész vállalatot átfogja.

Emlékszem, a Csomiepién már tavaly is alapos átszervezésre készült az akkori igazgató. Ez olyan széles körű ellenállásba ütközött, hogy még a vezetésben is szakadást okozott. Hiába is szépiténék a dolgot, most az akkori ellenzők rúkkoltak elő az átalakítási elképzeléssel. Domján András igazgatótól arról kérdeztem, mégis, miként lehet az, hogy az általa előterjesztett verziót a

vállalat tanács egyöntetűen támogatta.

— A szükségességet akkor sem vitattuk, de a mostaniak a tartalma alapvetően más. Az eltérés lényege, hogy a létesítmény, vagyis a „ház” építését nem vehetjük egy kalap alá a kisebb, önállóan végezhető, kiegészítő tevékenységgel. Az átalakítás után is maradni kell a vállalatnál olyan komplex egységnek, amely önállóan képes annak a bizonyos „háznak” a felépítésére. A szervezeti rendszer fölparcellázásának területe csak a kis munkák piaca lehet. Ott ez a rugalmasabb megoldás. Ugyanakkor a szellemi energiákat koncentráltabban tudjuk a „háza” összpontosítani.

Úgy véljük, egy ezerkét-száz fős építőipari szervezet, től elvárható valamiféle társadalmi hasznosság. Erkölcsei követelménynek érezzük, hogy ne feledjük el azt sem, ami a dolgunk: az építés. Minden más tevékenységünk az alapfeltételek megteremtésére irányul.

Tóth Szeles István

Miklós Károly a harmadik képviselőjelölt

Amint az köztudomású, Szeged 1-es számú választókerületében az alacsony részvételi arány miatt eredménytelenül ért véget az időközi választás első fordulójára. Az augusztus 5-i pótválasztásra az MSZMP is jelöltet állított, Miklós Károly Volán-művezető személyében. A tegnap, a felsővárosi lila iskolában megtartott jelölőgyűlésnek abban kellett döntenie, hogy a jelöltséget a korábbi fordulóban megszerző Doboz Levente (HNF) és Raffay Ernő (MDF) mellé állít-e újabb jelölteket a választásra. Mivel Miklós Károlyon kívül újabb jelölt nem került szóba, a szavazás tétje az volt, megkapja-e a jelenlévő, a szavazásra jogosult választópolgárok egyharmadának

bizalmát, s felkerül-e a jelöltek listájára. Az összesített eredmény szerint, a megjelent 524 szavazásra jogosult állampolgár közül 325-en fejezték ki egyetértésüket Miklós Károly jelölésével. Így az augusztus 5-i pótválasztáson három jelölt kerül föl a szavazócédulákra: Doboz Levente (HNF), Miklós Károly (MSZMP) és Raffay Ernő (MDF). A tegnapi jelölőgyűlésen a döntésig vezető út természetesen nem volt egyszerű. Kemény indulatok, szélsőséges vélemények is sorozatosan csaptak össze a vitában, s a kialakuló hangzavart gyakorta próbálta a tisztvisita keretei közé terelni az elnök. „Csendet, kérünk! Hallgassuk meg egymást!” felszólította. Meglehetősen

keves sikerrel, pedig több főlshóaló is kifejezte megdöbbenését az anarchia és az indulatok elszabadulása okán. Tapsvihart és füttty-koncertet egyaránt aratott az, aki a Kádár-korszakot általánosságában korruptnak bélyegezte, mint az a főlshóaló, aki azt fejtegette, hogy végre olyan jelölt is szerepelhet, aki nem politikai csúres-csavarással foglalkozik, hanem azzal, hogy holnap miből fognak megélni az emberek.

A mozaikokra szétterelő-dött, szélsőséges vitáról igazán tudósítani aligha lehet. Egy bizonyos: augusztus 5-én, a második megmérettetésen immár három jelölt közül választhatnak a körzet lakói.

„Csak figyelünk kell az igényeikre”

Csirke, krumpli körettel

Tízmillió tojás, 900 ezer vágni való csirke, 210 hektáros burgonya termése — mindez nem egy recept hozzávalói, hanem a Ruzsai Népszabadság Tsz egyéves termelése ezekből a meghatározó cikkek közül. Amit nagyban csinálnak, az bizonyára megéri. Vagy ez az okoskodás nem mindig állja a valóság próbáját? — kérdeztem Abraham Vince elnököt.

— A mezőgazdaságban nincsen kiugró nagy haszon. A tojástermelésben már azt is nagy fegyverténynek tartjuk, hogy a teljes mennyiséget leszerződünk. Remélhetően nem járunk úgy, mint a tavalyi túltelermelés idején, amikor egy része a nyakunkon maradt. Igaz, most is alacsony a szabadpiaci árak, s mi a szerződéses ár alatt adjuk a tojást, de a második félévben ezt az elterést fölfelé megismételve, majd csak kijön egy tisztas átlag.

— Mostanában mást se hall az ember, drágul a tojáskormány, a felvásárlási ár

csak kullog mögötte, s hovatovább fel kell hagyni a broylercsirke-neveléssel. Itt mi a helyzet?

— Jó ideje a túréshatáron evickelünk. Három rotációból kettő rosszul sikerült, sok volt az elhullás. Ugyanakkor a rengeteg gyógyszer alkalmazása tömegtelen pénzbe kerül. Ha az egészségügyi helyzetet stabilizálni tudnánk, talán veszteség nélkül megússzuk az évet. A kérdésbe foglalt állatok fennállnak. Pillanathoz legelővelnek elég csupán, hogy hosszas árvitát követően augusztustól egy forinttal nőtt a kilónkénti ár. Egyelőre nem akarjuk, s szinte nem is tudnánk a termelést csökkenteni. A 16 millió beüzemelt, a termékekutat, a főrőhelyeket illene hasznosítani — egészen addig, míg rá nem fizetünk. További fejlesztésre is lenne lehetőség, de ezt a befektetést már nem adja vissza a csirke. Most sima az átvétel, úgy hírlík, jól megy az export, a Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalat ígérete szerint az esetleges exportnyereségből lesz visszacsatolás. Ebben a kapcsolatban ez új dolog lenne, mi bízunk benne, hogy igaz. Egy másik élelmiszeripari vállalatnál már ért bennünket kellemes meglepetés.

— No, ilyet se hallottam még gabonaüzemből.

— A gabonaátvétel lement már, soha ilyen rugalmasságot nem tapasztaltunk, mint az idén. A minősítéssel se volt gond, sem a fizetéssel.

Közben csörgött a telefon, egy dunántúli vevő érdeklődött, barackot, nyári almát, egyebeket keresett. Az elnök csak annyit mondott, a részleteket tárgyalja meg a beszállítóval, s hozzáfűzte: krumplit mindenképp vigyen hozzá!

— Ennyire eladó?

— Még a koraiból is van eladatlan. A tavalyinál kisebb területen kiváló termés

ígérkezik. Úgy saccolom, ezeröt-száz tonna a többlet, aminek a sorsát egyelőre nem tudjuk. Talán valami exportlehetőséget kellene időben találni. Az eddigi ár nyomott, az 5 forint 78 filléres átlag csak azért nem jelent veszteséget, mert a vevőburgonyát magunk állítottuk elő, s ez olcsóbbá tette a termelést.

— Mi van még fölősegeben?

— A nagy melegben a hirtelen leért lebarackot csak a tagjainktól tudtuk megvenni, azonkívül minden zöltség-gyümölcsfelére vevő a felvásárlótelepünk. Különben ebben a szezonban határozottam el, jövőre megpróbálkozunk az önálló exporttal.

— Nem kellene ezt a profikra hagyni, mint eddig?

— Több külföldi vevővel találkoztam. Kell nekik az ár, de a több áttételes, hercehurcával járó bonyolítást nem vállalják. Hozzák a „szakajtó” pénzt — s mondják, a jövő héten ide meg ide várják a kamiont. Nemrégiben egy rakomány barackot el is küldtünk Ausztriába, most még külkeres közvetítéssel. Tanulni kell még ezt nekünk, sok baj volt az okmányok helyes kitöltésével. Finn vevő is érdeklődött, de nem volt megfelelő göngyöleg. Kell ezeknek szőlő, barack, alma, minden. Csak figyelünk kell az igényeikre, s teljesíteni is azokat. Másként ez nem megy, s csak a termelőnek van esélye az aprólékos egyeztetésre.

Az utóbbiban igen nagy fantáziát látok, de a buktatóknak se szeri, se száma. No de egy év alatt nagyot változhat a világ, s jövőre ezek a ma még utópisztikus gondolatok valósággá válhatnak. Mindenesetre egy jó adag optimizmus nélkül bele sem érdemes vágni.

T. Sz. I.

Sajtótájékoztató

Petőfi-expedíció

A Megamórv Petőfi Bizottság a magyar kormánytól kívánja folytatni a Petőfi-expedíció munkálatait, de fenntartja magának a jogot Petőfi Sándor földi maradványaival kapcsolatosan a további ügyintézésre — jelentette be a Megamórv Petőfi-expedíciót finanszírozó Morvai Ferenc, a Megamórv Kazánfejlesztő Iroda vezetője és tulajdonosa a sajtó képviselőinek hétfőn a Magyar Sajtó Házában. Elmondta: felhívja a kormányt, hogy legkésőbb egy héten belül szervezzen kormánybizottságot. Ez a bizottság intézkedne a magyar Külügyminisztérium útján, hogy Petőfi Sándor földi maradványai mielőbb hazakerüljenek. Ha kérésére valamilyen ok miatt a kormány nem intézkedne, akkor kéri a Magyar Néphadsereg vezetését, hogy a Megamórv Petőfi Bizottsággal együtt szervezze meg a költő, forradalmár, őrnagy katonai dísztemetését. Amennyiben e kérés sem találna meghallgatásra, a Petőfi Bizottság a Magyarok Világszövetségéhez fordul segítségért a ravatalozás és a temetés megszervezése érdekében.

Klinika: megkezdődött a próbaüzem

A 410 ágyas klinika előadotermében a hibajegyzék felolvasásával vette kezdetét tegnap reggel az ország legnagyobb, legszebb, és legtöbb gonddal-bajjal épülő egészségügyi intézményének próbaüzemelés.

Minthogy Orbán Antal miniszteri biztos listájára felsorakoztatott eddig észrevételezett hibák száma nem kevés, ezért az eredetileg háromnaposra tervezett próbaidőt két napra megtoldották.

A miniszteri biztos a hiányosságokat három kategóriába sorolta: az elsőbetartoznak azok, amelyek pótlása, kijavítása nélkül nem lehet sikeres a próbaüzem. Ezekhez csatlakoznak a kli-nika üzemelése alatt javítható — de a gyógyító munkát nem zavaró — kifejezetten apró hibák, míg a harmadik kategóriába sorol-tatik az egyetem kéréseinek, javaslatainak teljesítése.

A próbaüzem a klinika gépészeti berendezéseinek egyszerre történő kipróbálását jelenti, amire természetesen csak akkor nyílik lehetőség, ha az észlelt hibák mindegyike kijavítottatik. Így — a többi közül kiragadva — például a gépházak zajának mérséklése, a helyszíni szemle során tapasztalt nagy hőmérsékleti különbségek megszüntetése, illetve az ideális hőszint be-

állítása, a műtők steril szűrőinek beszabályozása, a műtőlámpák tápegységeinek újravizsgálása.

A meghosszabbított próbaidő pénteken délután jár le, s akkorra eldől végre, kijelölhető-e az épület át-vételének napja.

Az eredményről lapunk szombati számában tájékoztatást adunk.

K. K.

Félmillió káresemény

Külföldi példák alapján ezennél Magyarországon is bekapcsolódik a biztosító a balesetek megelőzését szolgáló programokba. A közlekedési tárca gépjárműközlekedési főosztályának kezdeményezésére rövidesen együttműködési megállapodást köt a Hungária Biztosító és a Fővárosi Tanács közlekedési intézete. Ennek alapján a két szervezet közös erőfeszítéseket tesz majd a balesetek csökkentésére, a károk megelőzésére. A hosszabb távú együttműködés első lépéseként a Hungária Biztosító — a különböző balesetek elemzéseiből szerzett — tapasztalatainak felhasználásával új gépjármű-vezetői tananyagot készítenek, s a már gyakorló gépkocsivezetők to-

vábbképzésének módszerét is közösen dolgozzák ki.

A Hungária Biztosító kármegelőzési keretéből anyagi hozzájárulást ad a hatékony járművezető-képzés elméleti és gyakorlati feltételeinek megteremtéséhez, s reklám- és propagandaakciókkal igyekszik a biztonság közlekedésére felhívni a figyelmet. Annál is inkább érdeke ez a biztosítónak, mivel csak a Hungária az elmúlt évben 5 milliárd forintot fizetett ki különböző közlekedési károokra. Az utóbbi években egyébként rohamosan, évi 22 százalékkal növekedett a kárérték. Évente mintegy félmillió közlekedési káreseményt jeleznek fel, ezek fele a fővárosban történik.